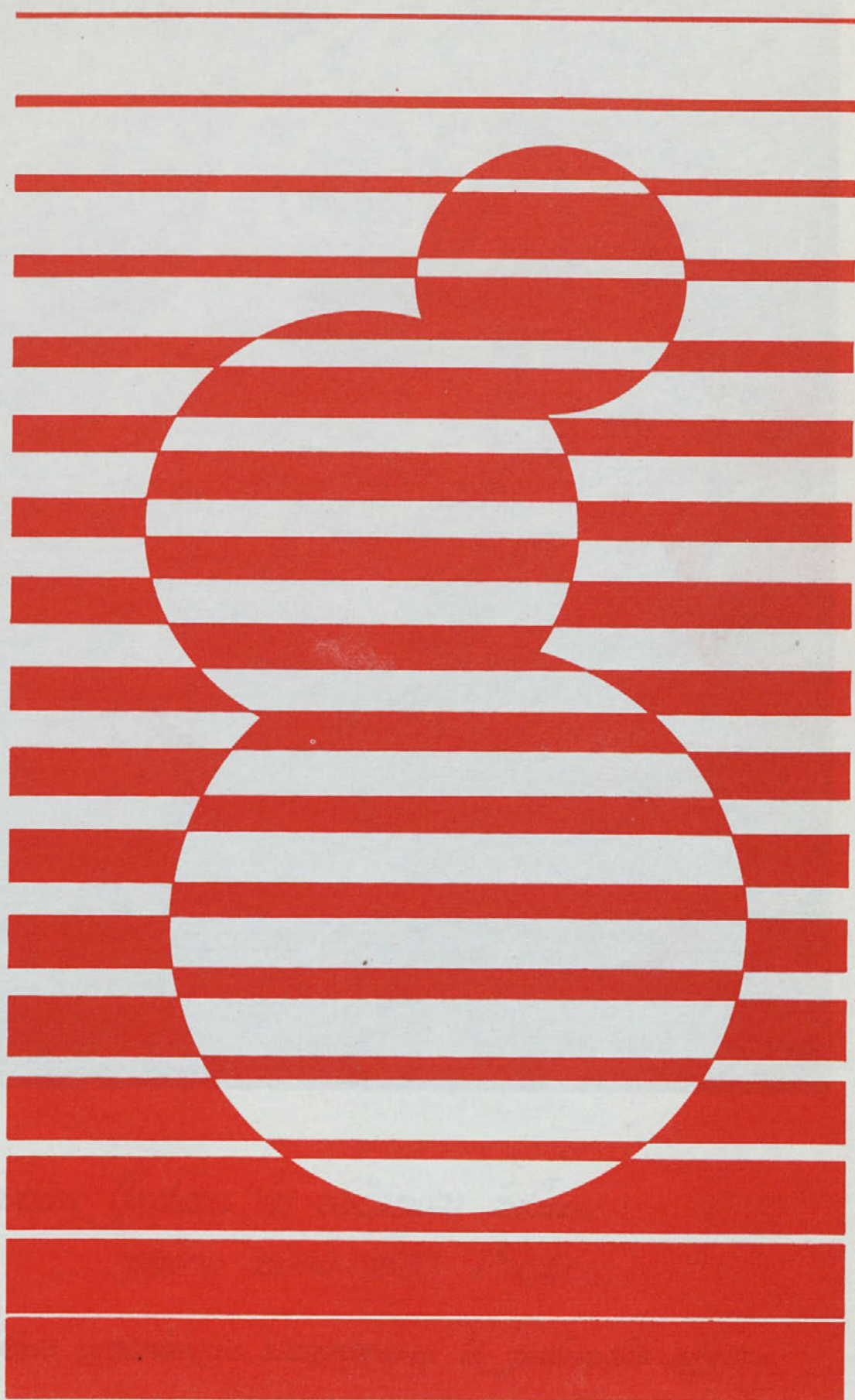

elektromotor

glasilo TOZD ISKRA ŽELEZNIKI
leto V., št.7 december 1985

*Vsem delovnim ljudem in občanom želimo
srečno novo leto 1986*

Družbenopolitične organizacije, samoupravni in poslovdni organi.

Ob novem letu

Konec leta je običajno priložnost za nekakšen obračun dela, uspehov in neuspehov, lepih in manj lepih trenutkov v našem življenju. Čas, v katerem živimo in delamo, naša sodobna sedanost pa ubira drugačno pot, ko gre za oceno dela, saj je končno vsak včerajšnji dan neločljivo povezan s tistim jutri, z letom, ki je pred nami. Zato so ti zadnji dnevi iztekajočega se leta bolj razmišljanje o času in dogajanju, pa tudi snovanju za danes in jutri.

Če nam je bilo leto, ki se poslavlja, v marsičem nenaklonjeno, če naša pričakovanja niso prinesla tistega uspeha, za katerega smo razdajali svoje moči, če so ostale naše želje neizpolnjene, smelo ponesimo vsa ta pričakovanja čez prag novega leta, v upanju na uspešnejšo, boljšo in srečnejšo prihodnost.

Srečno 1986!

Štefan Nastran

Iz starega v novo leto

Navada je, da ob koncu vsakega leta delamo obračun za pretečeno leto in ugotavljamo, kako uspešni smo bili. Letošnji december pa je še toliko bolj pomemben, ker zaključujemo leto 1985, kakor tudi srednjeročno obdobje 1981-85. Če bi na hitro potegnili črto skozi vseh pet let, potem ne bo težko oceniti, da je bila za našo tovarno vse-kakor prva polovica tega obdobja bolj uspešna kot druga. Vzroki za tako stanje so objektivni in subjektivni, verjetno pa je danes lažje ocenjevati vse nepravilnosti in mogoče tudi napačne odločitve kot pa je bilo to pred leti možno predvidevati, kaj se bo dogajalo vnaprej. Dejstvo je, da so časi težki, da se kriza samo še stopnjuje, zato bo pri raznih odločitvah te pogoje treba resno upoštevati.

Moramo pa tudi priznati, da je bilo leto 1985 za našo tovarno eno težjih in tudi manj uspešnih, saj smo prvo polletje končali z izgubo. Vzroke zato ne bom ponavljal, saj so bili javnosti predstavljeni v sanacijskem programu. V njem so ugotovljeni vzroki za nastalo izgubo, predvsem tisti, za katere imamo v sami tovarni največji vpliv,

Pri delu v livarni: Foto: Pajnter Z.

bile pa so tudi podane rešitve, kako to izgubo čim čimprej odpraviti. To so predvsem ukrepi, ki dajo rezultate že v kratkem času, dosti pa je tudi takih, ki bodo zahtevali več časa in se bodo potegnili še tudi v leto 1986 in naprej. Osnova te sanacije je v glavnem ta, kako povečati dohodek in s tem tudi osebni dohodek delavcev, ki je v letu 1985 občutno padel v razmerju do ostalih. Prav gotovo bo prav to osnovna naloga za leto 1986 in tudi za naprej, kako povečati dohodek in s tem ustvariti boljše osnovo za njegovo delitev. Akcije, ki so sedaj v teku, bo potrebno samo še pospešiti in jih čimprej pripeljati do konca tako, da bo rezultat čimprej viden. Treba se je zavedati tega, da bodo pogoji gospodarjenja v naslednjih letih samo še hujši, da bomo morali poslovati tudi v takih pogojih normalno, če ne še boljše kot do sedaj, in da je ta rezerva samo v tovarni, v nas samih in nikjer drugje.

Prepričan sem, da bomo s pametno poslovno politiko v tovarni kos tem nalogam, če se bomo na to dovolj zgodaj pripravili in rešili nekatere ključne probleme, kot so:

- selekcija programa na osnovi tehnološke in ekonomske upravičenosti,
- zmanjšanje asortimana izdelkov in se specializirati na določenih področjih, ki jih obvladamo,
- boljše izkoriščenost časa in opreme,
- zmanjšanje materialnih stroškov vseh vrst (izmet, reklamacije, neplanska poraba),
- uvedba novega načina planiranja od komerciale, nabave, proizvodnje, do prodaje,
- hitrejše obračanje materiala in s tem izboljšanje likvidnosti tovarne,
- zastoje v tovarni zmanjšati na minimum,
- reorganizacijo nekaterih služb v smislu bolj učinkovitega poslovanja in večje odgovornosti posameznika,

- nenazadnje gre tudi za večje kadrovske spremembe, ki bi morale vplivati na večjo poslovnost in učinkovitost tovarne.

To so samo nekatere akcije, ki so že v teku, z nekaterimi pa se bomo soočili takoj po novem letu.

Treba je vedeti, da vse te akcije slonijo na strokovni podlagi in da bo ena od takih večjih analiz gotova do konca tega meseca, ki bo tudi služila za nekatere korenite spremembe v našem poslovanju.

To so torej nekatere aktivnosti, ki sedaj tečejo ali pa se šele pripravljajo. V javno razpravo bodo dane takoj, ko bodo zato pripravljene. Seveda pa bodo rezultati teh akcij odvisni od nas samih, če jih bomo znali v praksi pravilno in dovolj učinkovito porabiti. Sami akti nam prav gotovo to vnaprej ne zagotavljajo.

Ker je to zadnja letošnja številka našega glasila, izkoriščam to priliko, da se zahvalim celotnemu kolektivu za uspešno sodelovanje skozi vse leto, kjer so bili boljši in slabši časi, odvisno od razmer na trgu, pa tudi od nas samih. Gotovo pa je uspeh kolektiva odvisen od sodelovanja in pripravljenosti celotnega kolektiva, ker le z razumevanjem vseh lahko prebrodimo tudi večje ali manjše težave, ki pa so v življenju vedno prisotne.

Vse prej naštetе naloge pa bomo rešili le, če bodo odnosi v kolektivu dobri in pošteni in da bomo pri reševanju le teh vsi sodelovali. Zaupanje drug v drugega moramo samo še krepiti, ker nam je to edina garancija za uspeh.

Za prihajajoče novo leto želim vsem članom kolektiva in njihovim družinam obilo osebne sreče in zadovoljstva, na delovnem mestu pa veliko uspehov pri delu in polno razumevanja.

Anton Rakovec

Kako uresničujemo projekt Apollo?

V sredini lanskega leta smo pričeli z obsežnim projektom, v okviru katerega bi potekale vse aktivnosti, ki bodo dale cenejšo sesalno enoto oz. večji dohodek. Postaljena so bila ekonomska izhodišča in cilji. Kot predstavnik vseh sesalnih enot smo vzeli izvedbo 493.3.716.

Improvizirana matrika vrednosti je pokazala, da je sestava vrednosti omenjene sesalne enote v zaokroženih številkah naslednja:

$$V = PV + NV$$

$$1.700 = 1.200 + 500 \text{ (v din) in v \%}$$

$$100 = 70 + 30,$$

pri tem oznake pomenijo:

V = vrednost izdelka,

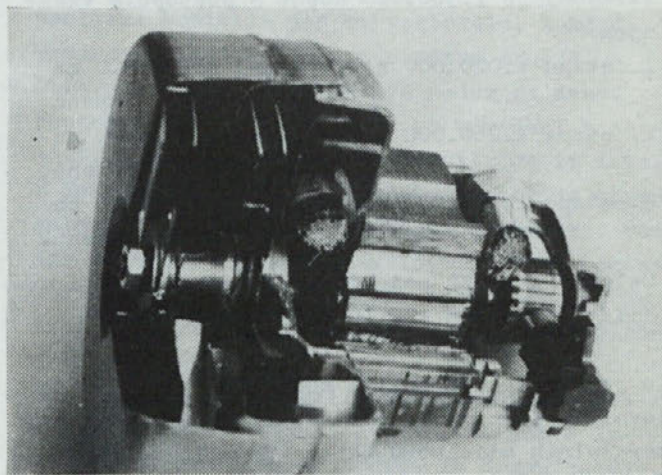
PV = prenesena vrednost ali vrednost kupljenega materiala,

NV = nova vrednost, to je vrednost, katero dodamo v naši tovarni.

Navedena cena je bila izračunana na osnovi cen materialov in urnih postavk, ki so veljale v sredini leta 1984.

Kot cilj smo si zastavili, naj bi prenešeno vrednost (vse stroške, ki nastajajo zunaj tovarne) zmanjšali za 15 % in čas izdelave skrajšali na dve tretjini sedanjega. Tako bi bil skupni prihranek 345 din ali cca. 20 %. Če preračunamo to v DM, naj bi bila naša izdelovalna cena sesalne enote 493.3.716 izpod 27 DM. To primerjavo sem naredil zaradi izključitve inflacije in lažjega zasledovanja cilja.

Podatki kažejo, da je tovarna po dveh podpovprečnih letih (1981 in 1982) ponovno prišla na nivo slovenske produktivnosti v letu 1983 in 1984. Vendar je naš cilj, da bi le-to presegali za 15 do 25 %, ker nam bo le-to zagotavljalo dobre plače in normalno obnavljanje. To pa pomeni, da dosedanji naporji za povečanje tehnične produktivnosti ne zadostujejo. Za hitrejše večanje produktivnosti je primeren projekt za kompleksno racionalizacijo dela in materiala, s katerim na bolj organiziran in usmerjen način v krajšem času dosežemo dane cilje. Ocenjevali smo tudi gibanje cen materialov, količin in prodajnih cen.

Pogled v sesalno enoto - Foto: Markelj T.

Samo zaradi splošnega povečanja svetovne produktivnosti za cca. 2 % letno, bo po tej stopnji podana prodajna cena in bo znašala:

- 30 DM leta 1984,
- 29,4 DM leta 1985,
- 28,8 DM leta 1986,
- 28,2 DM leta 1987,
- 27,1 DM leta 1988.

Pričakujemo lahko, da bo postrojenje leta 1988 oz. 1989 na sredini življenjske dobe. Iz podatkov vidimo, da bo cena padla v teh letih za cca. 10 %. Pri ocenjevanju trendov pa ne smemo pozabiti na konkurenco in vključevanje novih proizvajalcev (Italija, vzhodnoevropske države in nenazadnje iz daljnega vzhoda).

Po letu 1989 bo postrojenje že amortizirano in bo v preostali življenjski dobi dajalo cenejše izdelke.

Ker je projekt zelo obsežna naloga, je bilo treba cilje in porabo delovnega časa ter trajanje, oceniti. Pri ocenjevanju smo s pomočjo vprašalnika dobili sledeče podatke:

1. Življenjska doba postrojenja: 6 let.
2. Začetek proizvodnje rekonstruirane sesalne enote in zaključek vseh aktivnosti: 22 mesecev.
3. Amortizacijska doba:
  - za stroje in opremo: 4 leta,
  - za pripravo in orodja: 2 leti.
4. Družbeno gospodarska produktivnost v primerjavi z gospodarstvom SRS večja za 20 %.
5. Projekt naj vključuje tudi:
  - krmiljenje proizvodnje,
  - oskrbo z materialom,
  - motiviranje delavcev,
  - humanizacijo dela,
  - priučevanje ter usposabljanje delavcev,
  - zmanjševanje stroškov prodaje in posredovanja.
6. Letna količina sesalnih enot (suhe in mokre izvedbe) je 1.500.000 kosov s postopnim večanjem:
  1. etapa 1.000.000 kosov letno ali 2.200 na izmeno,
  2. etapa 1.250.000 kosov letno ali 2.700 na izmeno,
  3. etapa 1.500.000 kosov letno ali 3.300 na izmeno.
7. Celoten projekt naj bi zaradi enostavnosti vodili pod imenom APOLLO.

Delo je potekalo v obliki konferenc, kjer so sodelovali predstavniki proizvodnih, tehničnih in komercialnih oddelkov. Zbrano je bilo veliko predlogov, katerih realizacija naj bi dala nižjo

končno ceno sesalne enote in boljše kvaliteto. Teh predlogov je bilo preko 50. Vsi so bili tudi preizkušeni in ocenjeni. Na osnovi teh sprememb je bila izdelana razvojna dokumentacija za novo sesalno enoto kode 496.3.xxx in je sedaj v obdelavi v oddelku TPP, kjer se načrtuje tehnologija. Nekateri tehnološki postopki in spremembe pa se že uvajajo. Predlagane spremembe so:

- spremenjeno turbinsko kolo s pestom in avtomatsko balansiranje, kar bo dalo boljše izkoristek turbinskega dela sesalne enote in manjše vibracije;
- nova dinamo pločevina, ki je cenejša, in ožji trak;
- novi gromadniki za rotorje;
- 8 kordeljev za gredi in brušenje le-teh zaradi doseganja boljše centričnosti rotorjev in posluževanje dveh brusilnih strojev;
- avtomat oz. namenski stroj za valjanje navoja M8 na gredi in izdelava 6-kotne luknje;
- uporaba jekla Č 3990 trdnosti 750 N/mm² za gredi;
- formiranje dveh rotorskih in montažnih linij;
- koriščenje AMP sponk 2,8 direktno na žice statorja - brez pramenk;
- posebna izvedba držala navitja na statorju, s čimer bo odpadlo lakiranje statorjev;
- pakatiranje paketov po sistemu "FASTEC" že pri operaciji štancanja;
- uvedba vibracijskih vijačnikov v končni montaži;
- novo vodilo ščetk z pripadajočim ohišjem;
- zamenjava tolerančnega obroča z gumijasto skodelico;
- novi rez, ki ima večjo propustnost zvočnega toka;
- zmanjšanje provizij pri prodajnih posrednikih;
- za vsak material dobiti vsaj dva dobavitelja zaradi zanesljivejše dostave in odprave izsiljevanja pri cenah;
- selekcija pri kooperantih;
- optimiranje serij in zalog.

Kot sem že omenil, se nekatere naloge že izvajajo in dajejo predvidene rezultate, nekatere so v uvajanju in še povzročajo težave, druge pa so v pripravi. Računamo, da bo celoten projekt zaključen v drugi polovici leta 1986, ko bo stekla redna proizvodnja sesalne enote kode 496.3.xxx. So dobri izgledi, da bodo zastavljeni cilji tudi doseženi.

V ta projekt je bilo že do sedaj vključeno veliko delavcev, ki so s svojimi prispevki prizadevno pomagali, da se projekt le premika naprej in lovi zastavljene cilje. V prihodnosti, ko se bodo spremembe še bolj na široko uvajale v proizvodnjo, bo v projektu sodelovalo še več delavcev. Upam, da bo to le še pospeševalo izvajanje pro-

jekta, ne pa zaviralno. Pri izvajanju tega projekta so občasno sodelovale tudi zunanje institucije, kot so NOVUM, Strojna fakulteta itd. Tak naj bi bil zelo hiter in zgoščen pregled uresničevanja programa APOLLO. Ali bomo zastavljene cilje v celoti dosegli, o tem pozneje, ko bomo projekt zaključili.

Janko Jelenc, mag.

Iz dela samoupravnih organov

Delavski svet je na svoji 20. redni seji dne 4.12.1985 sprejel naslednje sklepe:

- Ker kljub poslanemu dopisu, od Javnih skladišč v Ljubljani, nismo prejeli pregleda dejanskega stanja, se manjko zafakturira.
- Sprejet je bil Samoupravni sporazum o skupnem računalniškem centru, za podpisnika tega sporazuma je imenovan tov. Šmid Marjan, ing.
- DS je za izvršitev inventure nad osnovnimi sredstvi, nedovršene proizvodnje, sredstev družbenega standarda in knjig ter denarnih sredstev imenoval sledeče člane kolektiva v inventurne komisije:

1. Komisija za popis osnovnih sredstev:

- Gaser Maks - predsednik
- Bogataj Tone - član
- Tolar Janez - član

2. Komisija za popis nedovršene proizvodnje:

a) obdelovalnica, montaža, prototipna delavnica

- Leben Janez - predsednik
- Blaznik Filip - član
- Rant Marinka - član

b) orodjarna in oddelek za vzdrževanje

- Hajnrihar Franc - predsednik
- Gartnar Miha - član
- Tomažin Tilka - član

3. Komisija za popis družbenega standarda:

- Dolenc Urban - predsednik
- Nastran Francka - član
- Jelenc Mojca - član

4. Komisija za popis denarnih sredstev, terjatev in obveznosti:

- Šuštar Rado - predsednik
- Tušek Niko - član
- Jelenc Mira - član

Imenovana je bila tudi komisija za inventuro drobnega inventarja in orodja v naslednji sestavi:

- Blakčori Fatmir - predsednik
- Šuštar Marjan - član
- Prezelj Anton - član

- Sprejeta sta bila sporazuma Samoupravne interesne skupnosti za zagotavljanje sredstev za pospeševanje konvertibilnega izvoza ter o ekonomskih odnosih s tujino.
- Na DS so bile posredovane tri pritožbe na sklep komisije za družbeni standard, in sicer od Šturm Marjane, Avdulahi Nazmija in Tolič Anđelka. DS je pritožbe zavrnil kot neutemeljene in potrdil sklep komisije za družbeni standard.
- DS je potrdil predlog o vezavi sredstev za dodelitev stanovanjskih kreditov pod naslednjimi pogoji:
  - višina enkratnega pologa je 6.000.000,00 din
  - čakalna doba 10 mesecev
  - rok vezave sredstev 20 let,za podpisnika pogodbe pa pooblastil tov. Polajnar Vladimirja in Eržen Ivanko, dipl.oec.
- Kot neutemeljene je DS zavrnil pritožbe Tavčar Miha, Šubic Mateja in Gaser Marjana.
- DS je sprejel sklep, da se objavi razpis za snažilko in po zasedbi delovnega mesta tov. Selanove, se njo prerazporedi v proizvodnjo.

Na 17. redni seji poslovnega odbora, ki je bil dne 27.11.1985, so bili sprejeti naslednji zaključki:

- Količinska proizvodnja v oktobru je bila dosežena 88,1 % (komulativa 91,9 %).
- V mesecu oktobru je bila prodaja realizirana:
  - skupaj bruto 1.023.499.750,82 din,
  - skupaj neto 975.676.898,96 din.
- O izvajanju sanacijskega programa je poročal Jelenc Janko, mag. Izvajajo se akcije za zmanjšanje časovnih normativov in materialnih postavk, stroškovno zasledovanje lansiranega materiala. Zboljšuje se finančna situacija na dinarskem in deviznem področju... Poročila sanacijske komisije naj bi vsebovala, kakšno vrednost predstavljajo posamezne akcije.
- Obravnavana je bila analiza nadur za mesec september. Iz podatkov, ki so navedeni v analizi, sledi, da se držimo Pravilnika in Zakona o delovnih razmerjih. Poslovni odbor je sprejel sklep, da tov. Polajnar skliče sestanke z vodji sektorjev in tov. Kavčičem, na katerem naj oblikujejo predlog obračuna nadur, morebitne kršitelje pa brez pojasnil predati disciplinski komisiji.
- Naša tovarna je sklenila dve pogodbi z zunanjimi sodelavci, in sicer: z ITEO-jem - Institut za trženje, ekonomiko in organizacijo, katerega naloga je analiza organiziranosti

poslovnih funkcij TOZD ter z NOVUM-om - Center za tehnološke inovacije, katerega naloga je sodelovanje na programu za kompleksno racionalizacijo dela in materiala v letih 1985 - 1987, ki se nanaša na obstoječo proizvodnjo in novo uvedene proizvode.

Komisija za medsebojna delovna razmerja, ki je bila dne 21.11.1985, je sprejela naslednje sklepe:

- za tov. Rant Marijo je bil popravljen sklep, in sicer, da je delavka lahko pokojninsko zavarovana le za 4 ure, prejema OD za 4 ure, zdravstveno pa je zavarovana za 8 ur od 6. julija 1985 najprej;
- komisija je predlog vrednotenja oddelka stalne inventure potrdila, prav tako tudi delavski svet;
- iz tehničnega sektorja je bila posredovana potreba za delovno mesto, varilec I. v vzdrževanju;
- v delovno razmerje so bili sprejeti: Šubic Marko, Zaletel Izidor, Kadrič Avdulah in Kadrič Ermina s poskusno dobo 4 mesecev;
- razporejena sta bila: Rozman Franc in Jereb Dušan;
- prerazporejeni so bili naslednji delavci: Thaler Tomaž, Lotrič Ivan, Ristič Cveto, Bernik Franc, Vrhunc Samo in Koblar Cvetka;
- na strokovnem kolegiju so napredovanje odobrili naslednjim delavcem: Primožič Rafku, Mohorič Francu in Reya Iztoku;
- s 1.12.1985 so se povišale višine povračil stroškov za opravljanje določenih del in nalog, in sicer:

- cela dnevnic nad 8 ur	2.078 din,
- polovična denvica od 8-12 ur	1.068 din,
- kilometrina	31,00 din,
- stroški za prenočišče v hotelu B in C kategorije se povrnejo v višini predloženega računa,

- stroški za prenočišče v hotelu A kategorije se povrnejo le do višine stroškov v hotelu B kategorije, razliko pa plača vsak sam,
- brez računa največ 40 % 618 din;
- prošnja za skrajšan delovni čas tov. Rant Mirjane je bila zavrnjena;
- delavkam na hidravličnih stiskalnicah je komisija dodelila en dan dopusta na pogoje dela;
- komisija je Kumer Tatjani odobrila odlog vračanja štipendije;
- potrjena je bila pripravniška doba, mentorji in program oz. izvedbeni načrt za strojne tehnike in elektrotehnik - elektroniki.

Komisija za družbeni standard se je sestala dne 5.12.1985 in sprejela naslednje sklepe:

- preverijo se možnosti povišanja nadomestila za malico za službeno odsotne;
- od 1.11.1985 dalje se povišajo prispevki delavcev za prevoz na delo na rednih relacijah in privatnih prevozi;
- namensko varčevanje je bilo odobreno: Šolar Martini, Ferenčak Andreji, Cvek Jani, Mohorič Ivanu in Božič Ireni;
- podaljšanje varčevanja za 1 leto je bilo odobreno: Pipan Majdi, Markelj Tonetu, Vizjak Lidiji in Šuštar Tončki;
- podaljšanje varčevanja za 2 leti pa je bilo odobreno Mohorič Ivanu;
- Benedičič Mariji je bil odobren kredit na podlagi varčevanja, ki ji je poteklo;
- prav tako je komisija na podlagi namenskega varčevanja odobrila koriščenje kredita Mavsar Maksu in Mavsar Tatjani za nakup hiše, in sicer enemu v letošnjem letu, drugemu pa naslednje leto;
- tov. Meglič Ivanki se kljub temu, da adaptira hišo v Kranju, odobri posojilo na podlagi namenskega varčevanja, glede na to, da je že vrsto let zaposlena v naši TOZD.

Na komisiji za inventivno dejavnost, ki je bila 18.11.1985, so bile obravnavane naslednje inovacije:

- Tabernik Ivana, ki je prijavil inovacijo na membranskem ventilu za lak pri lakirnem stroju, za katero je bil nagrajen z enkratno nagrado v višini 42.223,- din.
- Šturm Franca, Vrhunc Antona in Berce Bojana, ki so prijavili izboljšavo pri vpenjanju in struženju statorskega paketa kode 610.2.XXX, za katero so bili nagrajeni z enkratno nagrado v višini 58.700,- din.
- Šink Ferdinanda, ing., Šuštar Rada, dipl.oec. in Rakovec Janeza, ing.; ki so prijavili inovacijo v zvezi z vračilom embalaže, za katero so bili nagrajeni z enkratno nagrado v višini

Tajnica samoupravnih organov Olga Vrhunc - Foto: Čufer A.

42.224,- din.

- Tarfila Lojza, ki je prijavil inovacijo - standard embalaže za elektro motorje, za katero je bil nagrajen z enkratno nagrado v višini 126.672,- din.

Izplačilo nagrad pod tretjo in četrto točko se zadrži, ker je imel delavski svet pripombe o upravičenosti teh inovacij.

- Čufer Andreja, ki je prijavil inovacijo oz. izdelavo priprave za kontrolo rotorjev (rototest). Avtorju bo denarna nagrada določena kasneje, ko bodo stroški izdelave domače naprave natančno znani.

Olga Vrhunc

Kadrovska kronika

1. Stanje zaposlenih na dan 31.10.1985 je bilo 1030 delavcev. V mesecu novembru so sklenili delovno razmerje 3 delavci, delovno razmerje so prekinili 4 delavci. Od tega:

- upokojili - 1,
- odšli v drugo OZD - 2,
- discipl. ukrep - 1.

Tako je bilo stanje zaposlenih na dan 30.11.1985 1029 delavcev, od tega 505 moških in 524 žensk.

Na proizvodnem delu in delovni praksi smo imeli:

- v montaži 21 štipendistov,
- v obdelovalnici 8 štipendistov,
- v plan. odd., nabavi in tajn. 2 učenki.

2. Stanje zaposlenih na dan 30.11.1985 po sektorjih, oz. oddelkih, je bilo sledeče:

NAZIV STM	STM	R	P	SKUPAJ
Tehnično področje	100	1		1
Tehnični sektor	101	1		1
Proizvodnja	105	1		1
Proizv. sest. delov	110	18		18
Obdelovalnica	111	14	205	219
Livarna	112	5	28	33
Oddelek avtom. stisk.	114	2	10	12
Montaže	120-			
	126	27	260	287
Proizvodnja del. sred.	103	2		2
Orodjarna	130-			

Vzdrževanje	131	9	68	77
	135-			
	136	6	41	47
OTPP	140-			
	142	31		31
Razvojni sektor	150-			
	154	29	11	40
Sektor kakovosti	180-			
	185	46	28	74
Gosp.-fin. področje	200	1		1
Komercialni sektor	210-			
	214	12	3	15
Sektor za PPMO	220	1		1
Nabava	221	14		14
OPP	222	17		17
Sklad. in zun. transp.	223	45		45
Fin.-rač. sektor	230-			
	233	19		19
Splošni sektor	300-			
	330	41		41
Vodstvo TOZD in tajn.	400-			
	500-600	14		14
Sektor poseb. progr.	800-820	6	13	19
SKUPAJ		362	667	1029

Onesnaževanje okolja

O problemih osnaževanja okolja je bilo v zadnjem času že veliko napisanega in izrečenega, saj se vse bolj zavedamo usodnih posledic te moderne človeške kuge, ki jo je prinesla na svojih krilih tolikokrat opevana industrializacija, predvsem pa kemizacija sodobnega načina življenja. Vode, zemlja in zrak so vse bolj onesnaženi, pada kisel dež in gozdovi umirajo tam, kjer bi bili najbolj potrebni, da opravljajo svojo čistilno funkcijo. Okolje, bolje rečeno, naš življenjski prostor, postaja osrajen in celo strupen. Bo kdo rekel, da pretiravam? Morda res ali pa tudi ne!

Skrb za čistočo+ Foto: Pajntar Z.

V industrijsko razvitih in tudi že bolj osveščeni-
nih državah Evrope, Amerike in Japonske so resno
zaskrbljeni in vse pogostejša so množična gibanja,
ki zahtevajo odločne zaščitne ukrepe svojih
vlad, da o drastičnih svarilih znanstvenikov ne
govorimo.

Veliki industrijski kolosi bruhajo v zrak ogrom-
ne količine strupenih plinov, prah se useda na
zemljo. Iz breštivilnih kanalov se izlivajo v re-
ke strupene odplake, kisel dež namaka zemljo in
gozdove. Stotine milijonov motornih vozil na su-
hem, morju in v zraku izpušča strupene pline in
olja, za boljše in večje pridelke in seveda dobič-
ke sipljejo v zemljo in na zemljo, na sadna dre-
vesa na milijarde ton umetnih gnojil, pesticidov,
škropil itd. In zakaj? Zato, da bi bili bogatej-
ši, da bi bolje in v udobju živeli. Da, toda
vprašanje je, koliko časa in za kakšno ceno.

Razumljivo je, da se napredku ne moremo odpovedati.
Nevzdržna je misel, da bi še danes lahko živeli
v pogojih predcivilizacijske dobe. Je pa tudi res,
da bi lahko in morali več storiti za preprečeva-
nje in odpravljanje škodljivih posledic industrijs-
ko tehnološkega razvoja in kemizacije. Znanstve-
no tehnološka revolucija bi morala imeti svoj iz-
raz tudi pri vzpodbujanju varovalno zaščitnih
ukrepov človekovega okolja v najširšem smislu.

Z naštetimi problemi se žal sooča že tudi sloven-
ska in jugoslovanska družba in ni slučajno, da je
"ISKRA" z dokaj obsežno in odmevno problemsko kon-
ferenco opozorila na številne pereče probleme.
Celotno gradivo s te konference je objavljeno v
decemberski 42. številki glasila ISKRE in pri-
poročam, da bi se zaradi boljše osveščenosti vsi
seznanili z njim.

Problemi, in to dokaj pereči, so tudi v naši obči-
ni, na kar je opozorila "Problemska konferenca"
23.11.1985 na Podnu, ki jo je pripravila skupaj
z Odborom za varstvo okolja Občinska konferenca
SZDL. Na tej konferenci so bili resno izpostavl-
ljeni nekateri onesnaževalci kot so: Termika,
Rudnik urana Žirovski vrh, Marmor Hotavlje, ki
pa niso edini. Še marsikoga bi lahko pripisali
na ta spisek.

Železniki na tej konferenci niso bili na zatožni
klopi. Mar to pomeni, da smo čisti in nedolžni?
Še zlepa ne! Imamo sicer srečo, da imamo indus-
trijo, ki je "bolj čista" kot "traška" ali "uran-
ska". Toda sneg le ni več "snežno bel" in zrak
ima tudi nekam kiselkast okus, okenska stekla se
nam hitro zarosijo in umažejo. Odkod vse to? Iz
naših številnih dimnikov, tovarniških in stano-
vanjskih. Več ali manj vsi kurimo premog in drva,
kurilno olje je zaradi cene že skoraj nedoseglji-

vo, pa tudi to ni povsem čisto.

So naše vode, Sora in pritoki, čiste? Da, ampak
samo na videz. Čistilna naprava na Studenem sicer
počisti nekaj umazanije, ne pa umazanije, ki pri-
haja v Soro iz številnih pritokov, kamor se zli-
vajo odplake iz naših pomivalnih korit, stranišč,
delavnic itd. Kaj vse zmečemo tako ali drugače v
pritoke in Soro, se lepo vidi spomladi, ko veli-
ke vode vse to "poplaknejo" in puščajo na grmov-
ju ob vodi in bregovih. Človek kar ne more ver-
jeti, odkod toliko polivinila, plastike, cunj
in podobne navlake, ki ni prav nič v okras naši
lepi Selški dolini in "Sloveniji - moji deželi".
Tudi tisto, kar zliva industrija v Soro, niso
čisto nedolžne tekočine. Naj mi kadilci ne za-
merijo preveč, ker jih bom tudi uvrstil med one-
snaževalce zraka, saj se često "spozabijo" in ve-
selo zakadijo na sestankih, razgovorih, da celo
v avtobusu. Pa kaj, to je malenkost, bodo rekli.
Toda zdravniki jasno in odločno zatrjujejo, da
sta si kajanje in rak v tesnem sorodstvu.

Ob koncu naj povdarim, da je varstvo okolja stvar
nas vseh. Najprej naj vsakdo sam v svojem najož-
jem okolju stori vse, da bo prispeval k čistejše-
mu zraku, vodi, k lepi in urejeni okolici. In-
dustrijski obrati morajo poskrbeti za maksimalno
možno zaščito. Storimo vse, da se čimprej v vseh
strjenih naseljih dokopljemo do toplovoda, da
bomo lahko opustili več sto kurišč in zrak bo,
verjemite, mnogo bolj čist, mi pa bolj zdravi in
zadovoljni in naša dolina bo še naprej zelena.

Vladimir Polajnar

*Priponbe na predlog družbe-
nega plana občine Škofja
Loka za obdobje 1986 ~
1990*

Na zborih delavcev so bile sprejete na predlog
družbenega plana naslednje pripombe, ki so jih
oblikovali na skupnem sestanku direktorji in se-
kretarji delovnih organizacij ter predsedniki
svetov krajevnih skupnosti Selške doline.

VII. RAZVOJ GOSPODARSTVA

Vodno gospodarstvo

Poleg hudournikov Dašnjice in Češnjice je treba
vključiti v regulacijo tudi hodournika Sevnico v
Selcih in Davščico.

Na Selškem in Bukovškem polju je potrebno s pragoi preprečiti nadljno erozijo, ki jo povzroča Selška Sora.

Ker je v zgornjem delu Železnikov predvidena v naslednjem srednjeročnem obdobju obvoznica, je treba vzporedno planirati tudi obrežni zid ob Sori.

Promet in zveze

Na področju PTT omrežja je potrebno vključiti poleg nadaljevanja del pri gradnji telefonskega omrežja in ATC Bukovica, ki so v teku, tudi gradnjo krajevnega omrežja v krajevnih skupnostih Sorica in Davča.

Turistično gospodarstvo

V naslednjem srednjeročnem obdobju bi morali zainteresirati vsaj enega investitorja za izgradnjo gostinskega objekta v Železnikih.

VIII. STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Stanovanjsko gospodarstvo

V Selški dolini ne bo možno doseči med družbeno usmerjeno in neusmerjeno gradnjo razmerja 60:40, enako velja tudi za razmerje med blokovno in individualno gradnjo. Družbeno usmerjena gradnja je predvidena samo na Trnju in Dašnjici II/II. Prav zaradi tega in nerešenih stanovanjskih problemov v delovnih organizacijah smo proti zmanjšani stopnji za oblikovanje sklada skupne porabe v OZD (3,85 odst. od BOD). Stopnja mora ostati 4,5 odst.

Urejanje stavbnih zemljišč

Med primarne oziroma sekundarne vode in naprave za potrebe družbene stanovanjske gradnje je treba obvezno vključiti tudi toplovod.

Komunalno gospodarstvo

Za potrebe vzdrževanja komunalnih objektov in naprav bomo namesto 1,1 % združevali 1,6 % iz dohodka po osnovi BOD. Predlagamo, da se zaradi povečane stopnje poveča ustrezno vrednost točke, ki je osnova za delitev sredstev.

Ceste

V Selški dolini dajemo prednost rekonstrukciji lokalne ceste Davški most - Davča pred rekonstrukcijo regionalne ceste Petrovo brdo - Sorica - Soriška planina - občinska meja.

IX. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Otroško varstvo

Za gradnjo vrtca v Železnikih predlagamo, da se v letu 1986 opravijo pripravljajna dela (odkup zemljišča, dokumentacijo do izvedbenih projektov), v letu 1987 pa prične z gradnjo.

Zavzemamo se za podaljšan porodniški dopust po drugi varianti, po kateri je nadomestilo za zadnje 3 mesece porodniškega dopusta 75 odstotkov.

Izobraževanje

Zaradi petletnega zamika referendumskega programa bi se moral ponovno strokovno preveriti vrstni red investicij. Smatramo, da bi pri določanju vrstnega reda investicij morali v prvi vrsti upoštevati enake pogoje šol za izvajanje pouka. Smatramo, da ni vzdržno obdržati 5 let take razlike v standardu med osnovno šolo v Železnikih in ostalimi centralnimi šolami v občini. Strokovna služba Izobraževalne skupnosti občine Škofja Loka naj zato pripravi analizo stanja po osnovnih šolah in pripravi nov utemeljen predlog.

Za vzdrževanje začasno opuščениh šolskih objektov je treba v naslednjem srednjeročnem obdobju nameniti več sredstev, ker ti objekti propadajo.

Kultura

Kulturna skupnost bi morala v bodoče več sredstev namenjati za amatersko dejavnost. V Selški dolini delujeta dva zbora, pihalni orkester in več drugih kulturno-umetniških skupin. Večina dejavnosti pa sloni na podpori delovnih organizacij Selške doline.

Telesna kultura

Organizatorja rekreacije v Selški dolini naj v celoti financira Temeljna telesno kulturna skupnost.

Zdravstvo

Nadomestilo osebnega dohodka v času nezmožnosti dela nad 30 dni naj tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju plačuje zdravstvena skupnost, zato ne podpiramo predlagane variante, po kateri se nadomestila prenesejo na delovne organizacije.

XI. KRAJEVNE SKUPNOSTI

Izražamo dvome v uspešno izvajanje posebnega sporazuma, po katerem bodo delovne organizacije prispevale za potrebe krajevnih skupnosti 1,0 odst. iz čistega dohodka po osnovi BOD. V sporazumu naj se vnese tudi dodatni kriterij:

- razvitost posamezne krajevne skupnosti,
- prispevek krajanov v denarju in delu za reševanje problemov v KS.

Navedene pripombe smo poslali na pristojne službe v občini s priporočilom da se upoštevajo pri dokončnem oblikovanju predlaga planskih aktov.

Ob spominu na DRAŽGOŠKO BITKO

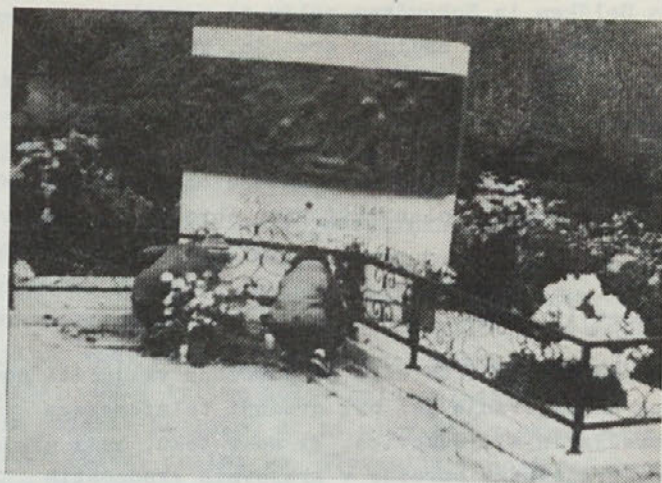
Ko bomo v začetku januarja praznovali krajevni in občinski praznik kot spomin na veliko dražgoško bitko, bodo ob tem spominu naše misli tudi pri mnogih mladih ljudeh, dekletih in fantih, in vseh, ki so v usodnem času NOB in socialistične revolucije žrtvovali največ, kar so mogli in imeli, svoja življenja.

Njihovi grobovi so kakor dragoceni kamni, ki jih je izbruhal vulkan vojne in revolucije, razstreseni širom po naši domovini, so spomin, svarilo in opomin ter obveza, da moramo tisto najlepše, najvrednejše, za kar so se borili, krvaveli in umirali, čuvati in dalje gojiti. To je tovarištvo, bratstvo in enakost med narodi in ljudmi, to je svoboda in mir, to je socializem. Mi, ki živimo štirideset let v svobodi, uživamo rezultate njihovega boja in žrtev, ne smemo dovoliti, da bi kdorkoli in od kjerkoli skrunil njihov spomin, razvrednotil njihov in naš boj v svobodi za boljšo in lepšo prihodnost naše samoupravne socialistične družbe, ne glede na storjene napake, zablode in probleme, s katerimi se soočamo, in si prizadevamo, da bi jih rešili po naši samoupravni in demokratični poti, humano, a odločno.

Pomembno je, da svetle zglede in vrednote NOB vztrajno prenašamo na mlado generacijo, na nove rodove, da bi se osveščali in plemenitili za odločen boj v nadaljevanju socialistične revolucije, ki mora izbojevati še veliko trdih bojev do

Spomenik padlim na Foreznu - Foto: V. Polajnar

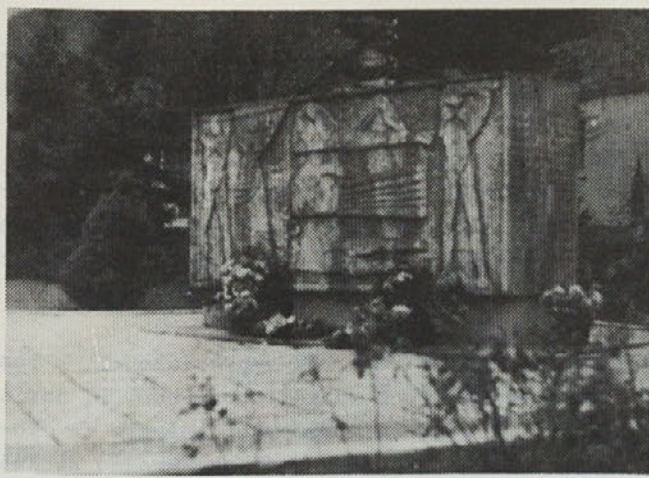
Osrednji spomenik padlim borcem na pokopališču v Davči - Foto: V. Polajnar

končne zmage. Oborožena mora biti s socialistično zavestjo in moralo, znanjem, voljo do dela, ob spoznanju, da je le delo pogoj za napredek in srečo.

Menim, da je prav, da v tem trenutku upozorim na

Bevk Zofija, ki vzorno in z veliko ljubeznijo skrbi za osrednji spomenik na pokopališču in grob v gozdu nad šolo v Davči - Foto: V. Polajnar

Osrednji spomenik padlim v NOB v Železnikih
- Foto: V. Polajnar

obvezo, ki so jo številne šole, mladinske organizacije, razna društva in organizacije združene dela sprejele, ko so se obvezale, da bodo skrbele za grobove in spomenike padlih borcev in talcev. Te žrtve, znane in neznane, na katere nas spominjajo obeležja, grobovi in spomeniki, to zaslužijo. Naj bodo njihova obeležja vedno, ne samo za dan mrtvih, urejena in negovana. In ko bomo hodili mimo njih, postojmo, preberimo, morda že obledeli napis, položimo tja drobno cvetko, morda bomo prižgali celo skromno svečko.

Naj ob koncu za tiste, ki morda še ne vedo, povem, da je tudi naša OZD, s sklepom DS, prevzela skrb in pokroviteljstvo nad spomeniki NOB. Smo soprodpisniki Sporazuma o vzdrževanju spomenika na Poreznu. Prevzeli smo tudi obvezo, da bomo skrbeli in vzdrževali osrednja spomenika na pokopališču v Davči in Železnikih. Menim, da to nalogo, oziroma obvezo, tudi dosledno uresničujemo.

Vladimir Polajnar

Obiskal nas je Bert Isatitsch

Naj takoj uvodoma povem, da je g. Bert ISATITSCH, doma iz ROTTENMANNNA na avstrijskem Štajerskem, že dolgoletni predsednik Fil, to je svetovne sankoške zveze, ki združuje vse nacionalne sankoške organizacije za sankanje na naravnih in umetnih progah v svetu in je tako tudi član Mednarodnega olimpijskega komiteja. Njegov obisk, ta ni bil prvi, pomeni priznanje, ne le Sankoški zvezi Slo-

venije, temveč še posebej Sankoški sekciji ŠD Železniki, predsedniku BERNIK Vinku in vsem sankoškim delavcem in sankošcem, ki jih združuje ta sekcija.

Bert Isatitsch je prišel k nam že leto poprej in se udeležil skupne seje komiteja za izvedbo Karavanške turneje v Dolenji vasi, to je mednarodnega tekmovanja v sankanju na naravnih progah, ki se ga udeležujejo koroški in slovenski klubi. S tem je pokazal zanimanje in interes za naše vsepogostejše in kvalitetnejše povezave s koroškimi klubi in koroško sankoško zvezo. Naslednji dan pa je s svojimi spremljevalci, žal že pokojnim Jelovčan Janezom, Barašič Ljerkom iz Sarajeva, svojo sodelavko Anemarie, prišel k meni na dom ter mi tako kot predsedniku Sankoške zveze Slovenije nudil priliko, da ga neposredno seznanim z razmerami v sankoškem športu pri nas v Sloveniji in s problemi, ki smo jih imeli z našo udeležbo na ZOI v Sarajevu.

Osnovni namen njegovega obiska v lanskem letu je veljal razgovorom v Elanu v zvezi z predvideno izdelavo tekmovalnih sank. Akcijo za izdelavo omenjenih sani je takrat vodil Jelovčan Janez. Tega sestanka sem se na željo Isatitscha in Jelovčano priporočilo udeležil tudi jaz. Rezultat tega razgovora v Elanu je bil, da je Elan privolil v izdelavo prototipa teh sank. Danes pa je tudi že izdelal prvo manjšo serijo in jo ponudil sankoškim klubom v prodajo po dokaj ugodnih cenah v primerjavi z inozemskimi. Omenjene sani so bile tudi predstavljene letos pomladi delegatom FIL-kongresa. Tako je g. Bert Isatitsch pomembno pripomogel, da se je Elan za to proizvodnjo odločil, kar je za razvoj tekmovalnega sankanja pri nas izredno pomembno.

Pred muzejem v Železnikih, od leve proti desni stojijo: Jelovčan Janez, Anemarie, Konjar, soproga Bižal, g. Bert ISATITSCH, Bernik Vinko in Milan Bižal -sekretar SaZS - Foto: V. Polajnar

Naši stiki so se po tem obisku nadaljevali in poglobljali in tako je prišlo v avgustu letošnjega leta do ponovnega obiska. Razgovora v Železnikih in v Selcih so se, poleg njega in Anemarie, udeležili še Jelovčan Janez, Vinko Bernik - predsednik sankoške sekcije pri ŠD Železniki in predsednik Komisije za sankanje na naravnih progah pri Sankoški zvezi Slovenije Bižol Milan, sedanjí sekretar SaZS in predsednik Komisije za izgradnjo prog, in jaz. V Selcih pa še Nastran Lado.

Namen razgovora je bil v glavnem usmerjen v probleme razvoja sankoškega športa pri nas v Sloveniji, kako vzpostaviti stike z drugimi republikami in ustanovitelji jugoslovanske zveze ter utrjevanju nadaljnih vezi in sodelovanja v mednarodnih okvirjih in še posebej s FIL.

Ob tej priliki si je g. Bert Isatitsch ogledal Muzej v Železnikih in se o njem izredno laskavo izrazil, ko je povedal, da je bil zelo prijetno presenečen nad domiselnostjo in urejenostjo muzeja. Ob tej priliki smo mu poklonili "dežco", ki jo je izdelal Strajner iz Železnikov. Ta izdelek ga je tako zanimal, da je želel spoznati izdelovalca, kar smo mu tudi uredili, celo več, peljali

smo ga v njegovo staro delavnico in Strajnarjev Jože je pokazal, kako se "dežca" izdeluje. Podarjeno "dežco" je Bernik Vinko v Selcih nato napolnil z zaseko in klobaso. Sodelavki Anemarie pa smo podarili lepo izdelano "čipko". Zanimanje g. Berta Isatitscha za ročna dela in muzej je bilo pristno in doživeto zato, ker tudi sam v prostem času rezbari in slika, in to dokaj uspešno, zlasti lepi so njegovi akvareli gorskih pokrajin.

Lahko trdim, da smo vsi, ki smo sodelovali v razgovorih s to pomembno sankoško osebnostjo, dobili bogate informacije in izkušnje, saj gre za človeka, ki že skoraj 30 let vodi mednarodno sankoško organizacijo. Napisal je obsežno knjigo z bogatimi ilustracijami "100 let sankanja", v kateri smo predstavljeni tudi Slovenci. V njem smo spoznali in dobili velikega prijatelja.

Vladimir Polajnar

Prijateljski stiki z zamejskimi Slovenci iz Števerjana

Nekaj kilometrov iz Gorice, na italijanski strani meje, leži vasica Števerjan. Živopisna paleta barv, ki je tako značilna za Brda, krasí pokrajino številnih gričev, na katerih pridne roke tamkajšnjih prebivalcev obdelujejo vinograde žlahtne vinske trte. Kdo ne pozna njihovega pignota, savignona in drugih vin, ki s svojo kakovostjo izpričujejo marljivost in zmanje njihovih pridelovalcev.

Skozi vso nemirno zgodovino tega področja je Števerjan ohranil slovensko podobo. Narodna zavednost in pripadnost naprednim strujam je bila iz-

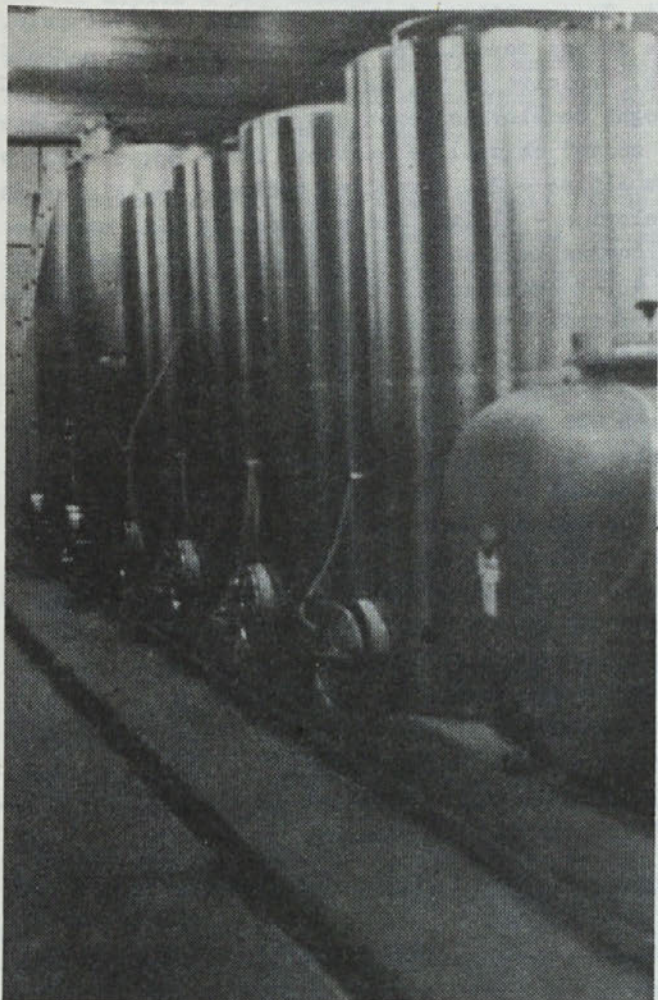
Bert ISATITSCH v družbi z očetom in sinom Benedičič ter Bižol Milanom - Foto: V. Polajnar

Pogled na Števerjan: - Foto: Hústnij J.

pričana predvsem v II. svetovni vojni, ko je skoraj vsaka hiša dala vsaj enega člana svojega gospodinjstva v partizane. V vojni je v partizanskih vrstah ali kot žrtve fašističnega terorja padlo 54 domačinov. Svobodoljubnost in narodno zavednost ohranjajo Števerjanci tudi dandanes. Najnaprednejši se združujejo v Kulturnem društvu Briški grič, s katerim imamo vzpostavljene stike preko KOS Iskra Široka potrošnja.

Sodelovanje s Kulturnim društvom Briški grič je bilo vzpostavljeno preko TOZD Iskra TGA v Retečah. V letu 1982 se je na pobudo OO sindikata ISKRE TGA Reteče sodelovanje razširilo tudi na ostale TOZD Iskre Široke potrošnje. Iz tega obdobja so našim delavcem prav gotovo v spominu majski komemorativni pohodi "Po poteh dveh spomenikov", gostovanje naše likovne skupine in pevskega zbora v Števerjanu, pa tudi udeležba Števerjancev na vsakoletnem pohodu v Dražgoše in proslavi Dneva Iskre. Da bi se sodelovanje med Kulturnim društvom Briški grič in DO Iskra ŠIPO še poglobilo, je KOS Iskre ŠIPO prevzel pokroviteljstvo nad sodelovanjem v interesu vseh TOZD delovne organizacije.

Del sodobne vinske kleti - Foto: Hostnik J.

Ob obisku predstavnikov Briškega griča, oktobra 1985 v Ljubljani, je bil sestavljen koledar sodelovanja na področju kulture in medsebojnega spoznavanja v prihodnjem letu.

V novembru 1985 smo predstavniki KOS Iskre ŠIPO obiskali Števerjan. Doživeli smo pristrčen sprejem in bili nemalo presenečeni, ko smo si ogledali obnovljene prostore njihovega kulturnega doma in zadružne kleti. Kar so oni v dveh letih naredili pri obnovi kulturnega doma, lahko storijo samo ljudje, ki jim je kultura smisel življenjskega izražanja in samopotrjevanja. Lahko so nam za vzgled, saj je njihovo delo pri obnovi kulturnega doma prostovoljno, pri nas pa vemo, kako težko je pridobivati ljudi za kulturno dejavnost, kaj šele za prostovoljno delo.

Njihov kulturni dom naj bi predvidoma otvorili meseca marca. V sklopu prireditve ob otvoritvi načrtujemo gostovanje pevskega zbora ISKRA Železniki v Števerjanu. Ob tej priliki in pozneje se bo vsak lahko prepričal, da so stiki z našimi rojaki v zamejstvu, potrebni. Drug drugega lahko dopolnjujemo, saj smo vsi Slovenci, ne glede na mejo, ki nas ločuje.

Janez Hostnik, ing.

Prenovljena šola v Sorici

V prijazni in lepi gorski vasici Sorici, odeti v beli zimski plašč, je bilo v nedeljo 24. novembra 1985 zelo slovesno razpoloženje. Ta dan so odprli prenovljeno osnovno šolo.

Šola v Sorici je bila ustanovljena že leta 1852, v sedanje poslopje pa se je preselila leta 1892. Mnogo otrok in učiteljev se je v tem času zvrsti-

Na poti v prenovljeno šolo - Foto: Perdan - GLAS

lo in zanimivi so bili njihovi spomini, ki so jih pripovedali svojim otrokom ali pa jih spoznamo iz vzorno vodene šolske kronike, ki so jo pisali službujoči učitelji.

Prenova šole je bila izvršena iz sredstev referendumskega programa in je stala 22 milijonov din. S prenovo so začeli junija 1985, kar pomeni, da so jo sorazmeroma hitro obnovili.

Dela na prenovi so izvajali - SGP Tehnik Škofja Loka, Instalacije Škofja Loka, Mizarstvo Žiri, Obrtnik in Slikopleskarstvo, oba iz Škofje Loke. Opremo pa je dobavil Slovenijales iz Ljubljane. S prenovo so dobili 182 m² sodobno urejenih učnih in drugih prostorov, in sicer: 2 učilnici, kabinet in knjižnico. Posodobili pa so tudi kuhinjo.

Osnovno šolo v Sorici do tretjega razreda obiskuje danes še 9 učencev, ostali se vozijo na matično šolo "Prešernove brigade" v Železnike, kamor sodi omenjena podružnična šola.

Proslava se je pričela s kulturnim programom v dvorani združnega doma. Izvajali pa so ga: učenci OŠ KUD Ivan Grohar in folklorna skupina, vsi iz Sorice. Slavnostni govornik pa je bil predsednik Skupščine občine Škofja Loka tov. Matjaž ČEPIN.

Ob tej priliki so podelili tudi lična priznanja, ki so jih prejeli: NASTRAN Polde - ravnatelj OŠ Prešernove brigade iz Železnikov, ČEPIN Matjaž - predsednik ObS Škofja Loka, KAČAR Miro - učitelj, slikar in vsestranski kulturni delavec iz Sorice ter člani gradbenega odbora: KOKALJ Srečo, FAJFAR Franc, KAČAR Jožica (vsi iz Sorice) in ŠMID Jože iz OŠ Prešernove brigade Železniki. Priznanja pa so prejeli še investitorji in izvajalci del ter še živeči nekdanji učitelji, od katerih pa je bil prisoten le tov. BIDOVEC.

Po končanem kulturnem programu smo se vsi podali na ogled prenovljene šole in se tam zadržali v prijetnem kramljanju in spoznanju, da je tudi ta šola rezultat naše skupne odločitve sprejete pred leti z referendumom.

Vladimir Polajnar

Sindikalne delavske športne igre 1985

V mesecih oktobru in novembru so potekale sindikalne delavske športne igre (SDŠI), na katerih so lahko sodelovale OOS s področja občine Škofja Loka. Letos so bile to pete po vrsti. Organizirala jih je Komisija za šport in rekreacijo pri Občinskem svetu zveze sindikata, Zveza telesnokulturnih organizacij Škofja Loka, Športna dvorana Poden in razna športna društva, ki so organizirala posamezna tekmovanja s področja svojega delovanja. Letošnje igre so bile najuspešnejše in najmožičnejše doslej. K temu je pripomoglo več vzrokov, pomembnejša pa sta:

- termin iger je bil prestavljen iz pomladanskega na jesenskega, kar je bolj ugodno,
- nekatere panoge, za katere ni bilo zanimanja, so zamenjane z novimi.

Ženske so tekmoval v osmih panogah. Nastopalo je 22 OOS z 117 ekipami in 339 tekmovalkami. Pri moških, ki so nastopili v desetih panogah, pa je sodelovalo 34 OOS z 206 ekipami in 821 tekmovalci. Za eno OOS je lahko nastopilo tudi več ekip, za skupni rezultat pa je štela uvrstitev najboljša. Zanimivo je to, da je pri ženskah v vseh panogah sodelovalo devet OOS, pri moških pa le šest. Z največ ekipami je nastopil LTH - 33, sledijo pa mu Alpina - 27, Skupščina občine - 24, Alples in Jelovica - 21 itd. Med panogami je bilo najmožičnejše kegljanje z 59 ekipami, nato streljanje z 41, kolesarjenje z 33, namizni tenis z 30 ekipami itd. V vseh panogah je tekmovanje potekalo ekipno.

Naša OOS je bila zastopana z 18 ekipami. Ker so nekateri nastopili v več disciplinah, je po naši približni oceni sodelovalo 21 žensk in 42 moških. Kljub majhnemu številu ekip, v vsaki disciplini smo nastopili z eno, razen pri šahu, smo z doseženimi rezultati lahko zadovoljni. Nastopajoči iz naše OOS so s svojimi rezultati pokazali, da je športna rekreacija v naši delovni organizaciji našla svoje mesto. Po svojih močeh in zmožnostih so se borili za čimboljše uvrstitve. Ker pa smisel iger ni le tekmovalni, upamo, da bomo naslednje leto nastopili s še večjim številom ekip. Rezultati pa so bili sledeči:

ŽENSKE

Disciplina	zmag. ekipa	ISKRA Železniki	št. sod. ekip
Ekipni tek	Skupšč. občine	4. mesto	13
Kegljanje	Gorenj. predil.	21. mesto	25
Kolesarjenje	Alpina	6. mesto	12

Namizni tenis	Zdravst. dom	4. mesto	11
Odbojka	LTH	2. mesto	12
Plavanja	Zdrav. dom	4. mesto	12
Streljanje	Center slepih	6. mesto	15
Balinanje	-	-	-
Pikado	ISKRA Železnik	1. mesto	17

MOŠKI

Disciplina	zmag. ekipa	ISKRA Železniki	št. sod. ekip
Ekipni tek	LTH	6. mesto	12
Kegljanje	Alples 1	2. mesto	34
Kolesarjenje	LTH 1	16. mesto	21
Namizni tenis	LTH 1	5. mesto	19
Odbojka	Alpina	4. mesto	15
Plavanje	LTH 1	2. mesto	16
Streljanje	LTH	11. mesto	25
Balinanje	Jelovica	11. mesto	24
Šah	LTH 1	-	15
Mali nogomet	LTH(veterani)	6. mesto	24

Ekipno je pri ženskah zmagal LTH s 670,5 točke, pred Skupščino občine s 568,6 in Zdravstvenim domom s 561,4. Naše tekmovalke so bile četrte s 552,8 točke. Pri moških je prav tako zmagal LTH s 958,8 točkami, drugo mesto pa sta si razdelila ISKRA Železniki in Alpina s 618,2 točke. Četrti je bil Alples s 617 točkami.

Medalje, plakete in pokali so bili izročeni najboljšim posameznikom in ekipam na zaključni slovesnosti v Športni dvorani Poden.

Vsem tekmovalkam in tekmovalcem iz naše OOS čestitamo za dosežene uspehe, hkrati pa si želimo, da se naslednjih SDŠI udeležimo v še večjem številu.

Brane Čenčič

Odšli so v pokoj

Dne 19. novembra 1985 so se na skromni slovesnosti ob obhodu v pokoj zbrali upokojenci, njihovi nadrejeni in predstavniki sindikata.

Podarili so jim darila in se jim zahvalili za vse, kar so v dolgih letih dela prispevali za razvoj tovarne.

Upokojili so se: Dolenc Anton, Prezelj Rezka, Gasar Angela, Šturm Rozalija, Demšar Stanka, Semen Marija, Kenda Rezka in Jensterle Antonija.

Vsem želimo, da bi doživeli še veliko srečnih in zdravih let.

Uredniški odbor

DEDEK MRAZ

V vrtincu tihem so se zganili zameti,
ledene sveče na livarni toplo zablestele,
stopinje proti vhodu v tovarno pele:
to Dedek Mraz prihaja,
iz koša vsem razdaja,
v predivo brade nasmejan - kakor pred leti.

Skozi tovarniške prostore veder hodi
in deklicam za stroji upanje razdaja,
v lesket oči - in se še sam pomlaja.
V to mrzlo varčevanje
vnaša pričakovanje
nečesa trajnega, kar v srčno kamro sodi.

Podgled nad brki, čvrsti stisk desnice -
pa smo si bližje, nesebično prerojeni;
domače vidimo kakor v srebrni peni
človečnosti - zvestobi.

Ni mesta več tesnobi,
saj novoletni običaj nam vsem ozarja lice.

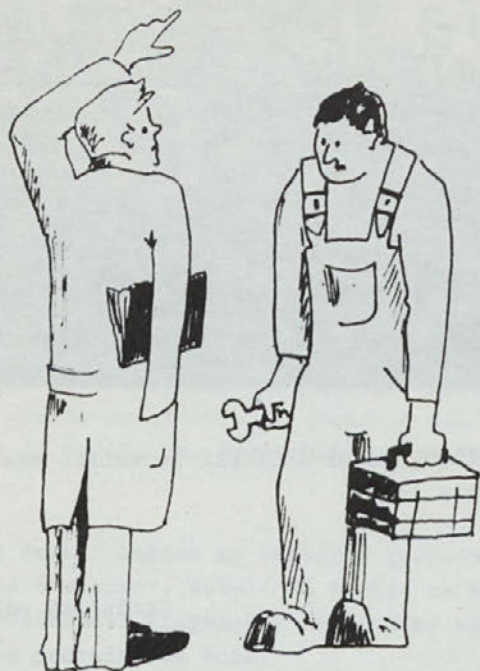
Anton Pevec

NOVOLETNA ŠALA

"Zakaj je predsednik sindikata dobil od Dedka Mraza azbestne rokavice?"

"Kaj ne veš? Zato vendar, da se bo prihodnje leto lažje spoprijel z žgočimi problemi."

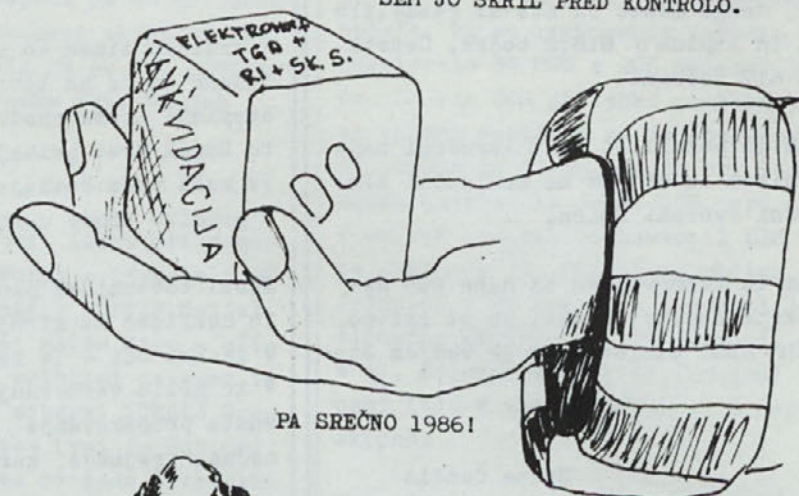
Anton Pevec

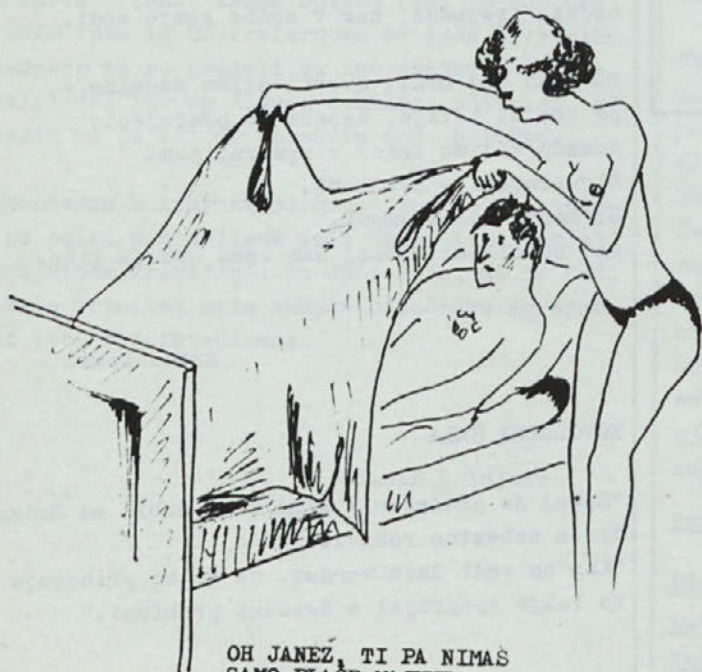
KAJ? DA MI NE DELIMO! SEVEDA DELIMO,
DRUGI DELIJO TRINAJSTO PLAČO, MI PA
PROGRAME!

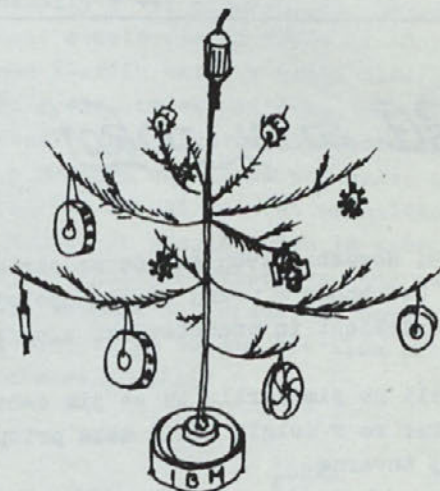
VEŠ FRANCKA, TO TRDO V ŽEPU NI TISTO,
KAR TI MISLIŠ, AMPAK STIHLOVA GRED, KI
SEM JO SKRIL PRED KONTROLO.

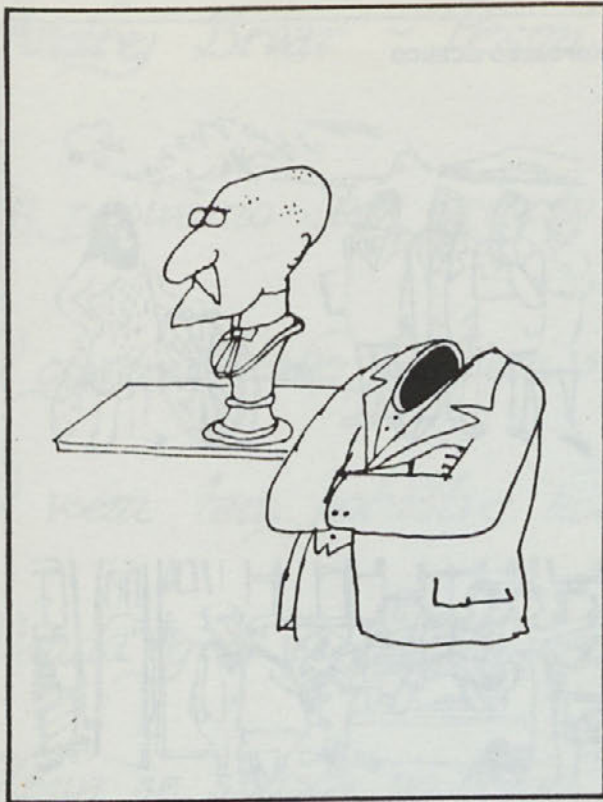
PA SREČNO 1986!

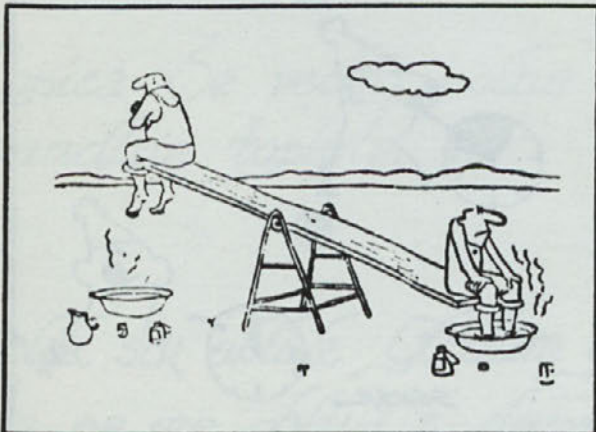
OH JANEZ, TI PA NIMAS
SAMO PLAČE MAJHNE!

PA ŠE IZMET PORABIMO ...

Javno priznana satira mora biti toliko topa, da ne prizadene topih ljudi.

Človek ne bi verjel, da po vseh teh lepih novoletnih sklepih ostane tako razdejanje.

— Kako pa vozite! Ali niste brali, da imajo mladi prednost.

Francoz in Škot pija pivo, kar pade v vsako pivo po ena muha. Francoz pomigne natakarku, naj zbeza muho iz piva. Škot pa se kar sam potrudil, vzame muho ven in zagrmil nad njo: »Tako! Izpljuni pivo, ki si mi ga popila.«

»Fuj, kakšno ogabno pivo« ogorčeno vzklikne naključni obiskovalec bifeja.

»Kaj se jezite, popili ste le malo pivo, kaj naj rečem šele jaz, ki imam takega piva še več deset sodčkov,« meni lastnik, ves otožen.

KUJUJEMO LICENCO

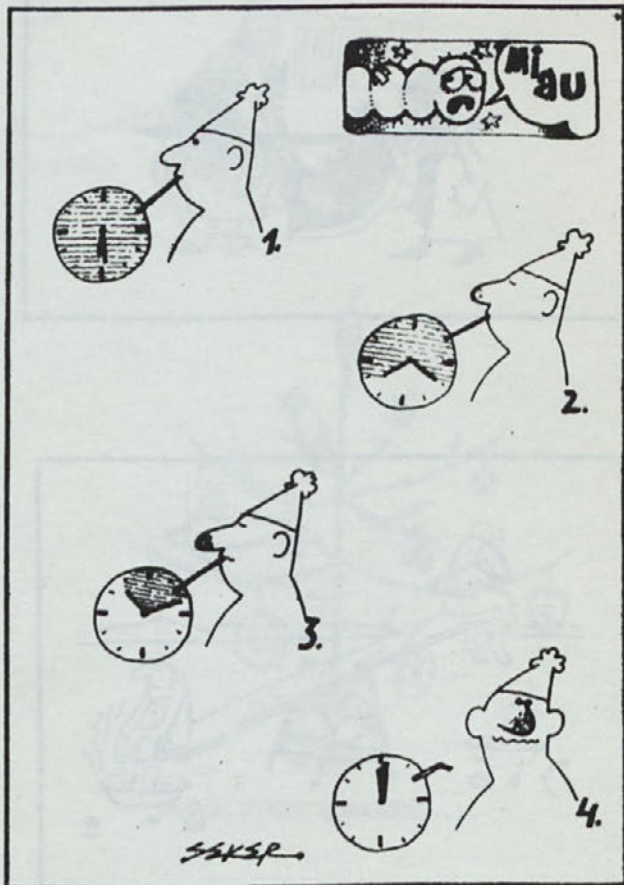
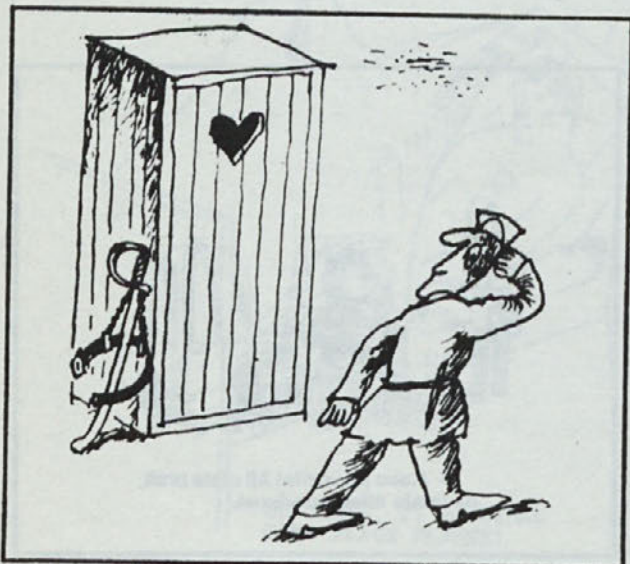

Lahko smo ponosni na kolega Takácsa: to, kar smo kupili nazaj od Japoncev, je njegova iznajdba!

Grof Bobby sedi na vlaku. Pride sprevodnik in zahteva vozovnice.

»Vaša karta je za Dunaj, mi se pa peljemo v Salzburg!« mu pojasni sprevodnik.

Bobby reče: »Ali sprevodnik sploh ve, da vozi v napačno smer?«

Andrej Brvar ~ Pesmi

In popivamo Skoz priprto okno pa diši po prvem snegu.

V cipresi tenko posipani s snegom občni zbor vrabcev.

V vsem tem pohištvi koliko mrtvih dreves.

Vandá gre iz morja visok penoč val pa kar za ujo.

Krava se spušča po bregu Meso na bokih se trese.

Potočku podtikamo kamne in mu spreminjamo šuta.

Vlak trese zemljo.

Koliksna akumulacija zidar-
skega dela ~ mesto.

O čudoviti novi svet teh
enoprstnic.

Topica Še vedno polna
vandine toplote.

Velik siv oblak Gledam ga
on pa me obliva z dežjem.

ELEKTROMOTOR

Glasiló izdaja ISKRA Široka potrošnja TOZD Tovar-
na elektromotorjev in gospodinjstkih aparatov Že-
lezniki.

Ureja:

uredniški odbor: glavni in odgovorni urednik -
Vladimir Polajnar, urednik in lektor - Darinka
Sekli, tehnični urednik - Lojze Tarfila, foto-
dokumentacija - Jože Tolar, ing., člani: za pod-
ročje športa in rekreacije - Brane Čenčič, za
proizvodno tehnično področje - Janez Hostnik,
ing., za ekonomsko komercialno področje - Matevž
Pogačnik, oec., za področje kulture - Jonez Lot-
rič, za področje družbenega standarda - Martina
Logar, za samoupravno politično dejavnost -
Merjan Šmid, ing. in za zabavno področje - Zgaga
Stane.

Naklada: 1200 izvodov

Po mnenju sekretariata za informacije SRB teje
"ELEKTROMOTOR" med proizvode, za katere se ne
plačuje prometni davek.

Tiska tiskarna: DU Tomo Brejc Krmč.

ZMRZAL - FOTO: Ivanka PINTAR

